

Kiskunfélegyházai asszonyok zavargása a zsirkiosztás miatt.

Kiskunfélegyházáról telefonálják nekünk: Vasárnap délelőtt hangos botrányt szültek Kiskunfélegyházán a zsirkiosztás körüli országosan tapasztalható mizériák. Tudni kell ugyanis, hogy Kiskunfélegyházán éppen úgy nincsen zsír, mint Szegeden és még igen sok városban. De viszont az elosztás módja nincsen olyan jó, mint Szegeden és így a nélkülözések sokkal nagyobbarányúak. Az élelmiszeknek kétszeres adag is jut, míg a kevésbé élelmiszek egyáltalán nem juthatnak a nagyon fontos élelmiszerekhez. A botrányról és annak lefolyásáról legautentikusan számol be dr. Biró László félegyházai polgármester nyilatkozata, aki a *Delmagyarország* munkatársának a következőket mondotta:

— Vasárnap délelőtt zsirkiosztás volt Fát egyházán. A kiosztással megbízott hentes üzlete elé óriási tömegek gyülekeztek. A nép azonban nem volt megelégedve valamivel — hogy mivel, azt a nyomozás fogja majd kideríteni — és fenyegető magaviseletet kezdett tanúsítani. A hentes megrémült, bezárta és ott hagyta üzletét és elmenekült egy közeli vendéglőbe. Mikor a néptömeg ezt megtudta, a vendéglő elé vonult, ahol a hentes rejtőzködött. A vendéglő összes ablakait beverték.

Német csapatok összeköttetést létesítettek ukrán csapatokkal.

BUDAPEST, február 25. (Közl. a miniszterelnöki sajtóosztály.) Linsingen hadcsoportjánál német előcsapatok Zytomirban az ukrán csapatokkal összeköttetést létesítettek.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

BERLIN, február 25. A nagy főhadiszállás jeleni: Eichhorn hadcsoportja: Csapatának megszállották Perna-t. Egy eszt zászlóalj ott német parancsnokság alá helyezkedett. Tegnap délelőtt a tizenhatalmas és a tizenhatos számú hu-

százezred első százada hadosztályainkat megelőzve elfoglalták Dornat-ot. Az odavezető uton három ezer foglyot ejtettek és sok száz járművet zsákmányoltak. Ez a repülő-osztály ilyen módon hatodik nap alatt kettőszázötven kilométernyi utat tett meg.

Linsingen hadcsoportja: Rovnóban az orosz „külön hadsereg” egész vezérkara kezükbe jutott. A főparancsnok megszőkött. Előcsapatok elérték Zytomirt és ott összeköttetést létesítettek ukrán csapatokkal.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A központi békekövetel megérkeztek Bukaresztbe.

Bukarest, február 25. Gróf Czernin külügyminiszter és Kühlmann államtitkár kísérettel megérkeztek Bukaresztbe. (M. T. I.)

Bukarest, február 25. A Romániával megkezdődő béketárgyalásokra Bulgária képviselőjében Tonchev pénzügyminiszter és Moncsilov, a szobranie alelnöke Bukaresztbe érkezett. A török meghatalmazottak: Messimi bej külügyminiszter és Izzed pasa tábor-

nok az eddigi diszpozíciók szerint kedden jönnek meg. Avarescu tábornok, Romána miniszterelnöke már néhány nap óta Bukaresztben tartózkodik. (M. T. I.)

München, február 25. Gróf Podelilski sürgős orvosi tanácsra kímélni kénytelen magát. Helyére Schoen titkos követségi tanácsost nevezték ki, aki Bajorország képviselőjében már el is utazott Romániába. (M. T. I.)

Ausztria-Magyarország meghatalmazottja a béketárgyalásokra Bresztlitovszkba utazott.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből: Trockij, a külügyek népbiztosa, gróf Czernin külügyminiszterhez intézett szikratávirat után megkérdezte a külügyi kormánytól, hogy lehetségesnek tartja-e az orosz kormánytól „praktikus tárgyalásokba” lépni. — Czernin Trockijnak radiotelegrafikus uton azt válaszolta, hogy Ausztria-Magyarország szövetségeseivel együttesen hajlandó az orosz országgal való béketárgyalásokat befejezésre juttatni.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Bécsből február 24-iki kelettel: Mérey nagykövet ma este mint Ausztria-Magyarország meghatalmazottja a bresztlitovszki béketár-

gyalásokra utazott. — Kíséretében vannak Wiesner követ, Marsövsky udvari és miniszteri titkár, Gautsch báró követségi titkár, Wildner konzul, Allmayer-Beck báró, az osztrák kereskedelmi miniszterium osztályfőnöke és Pétery honvédelmi miniszteriumi osztálytanácsos.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A külsőben álló bresztlitovszki béketárgyalásokon a hadsereg főparancsnokság képviselőjében ismét bacsánvi Csicsers altábornagy vesz részt. Kíséretében lesznek báró Mirbach és horstenaui Gleise vezérkari őrnagyok és Raab Intendáns.

A vasárnapi Dugonics-ünnep

Irta: Varossy Gyula.

Városunk nagy szülöttének, Dugonics András halálának százéves tegnapi fénves és mindvégig magasztos ünnepén nemcsak Szeged népe hódolt a magyar író toll fenekelt harcosának, hanem az egész ország hálát ismerő hazafias lelke is. Igen, a magyarság lelkének a szegediek lelkével a nemzeti hődotlat tegnapi ragyogó megnyilatkozásaiban egybe kellett forrnia, mert Dugonics András, a dicsőség csarnokává avatott cellájában dolgozó kegyesrendi tanár, ötven éven át tartó munkájának mérhetlen nemzeti hatása folytán, már nem Szegedé, hanem az általa öntudatra ébresztett egész fajúnké.

— Munkái, a mai szemmel nézve, sem nem klasszikusok, sem nem esztétikusok, olykor a történelem keretén is túlkalandoznak. — jelentette ki az emlékebeszéd jeles okfejtéssel tartó dr. Balanyi György budapesti írótanár. — de a sorokba rejtett nagy nemzeti igazságok, magyar nyelvünket, népiünk jogait és államunkat fentartó és továbbfejlesztő öntudatunkat elnyomni, sőt eltiporni akaró osztrák császári parancsok, rendeletek ellen műveiben magyar öntudatra ébresztő, bátorító, az elnémetesítő irányzat ellen mondhatni viharoként fölrazzó dörgések törtek elő. És ezeket a lelkeket megkapó nemzeti riadókat sokszor pórias, de mindenkor magyaros és állandóan összegedi stílusú regényeiből és drámáiból megértették akkori elődeink, s a lenyűgözött magyar nyelv, a végelpusztulás helyett, diadalmasan bontogatta új, nemzeti élet felé röpködő szárnyait. Dugonicsnak és műveinek, társulva a többi lelkes íróbajnokokkal, ebben gyökerezik halhatatlan érdeme.

Művei elveszhetnek, könyveit senki nem fogja olvasni, nép- és történelmi drámáit egy színpadunkon sem fogják látszani; de ezeknek az ő idejében és a mai korunkat is érintő nemzetifölrázó hatása ott arra az örökké álló oltárra helyezte, mely hazájának szívében az idők végtelenségéig, a hála virágaival borítva, állni fog, mert állni kell!

A Dugonics-Társaság február 24-én délelőtt tizenegykor, a kulturpalotában, igen sok tag jelenlétében tartotta meg évi közgyűlését. Dr. Szalay József elnök szónyaló szavakban emlékezett meg városunk nagy író-szülöttéről, Dugonics Andrásról; majd a jövőre nézve a Társaság különösebb céljait jelentette ki a háborús Szeged történetének megírását, a tanyai néppel való szorosabb kapcsolatot, s a Szegeden bármely irányzatban szellemileg működő erkölcsi testületekkel, a Dugonics-Társaság égisze mellett, a vállvetett együttműködés kívánatát. A zálos helyesléssel kísért elnöki megnyitót a titkár tartalmas és a Társaság 25 éves életét is magában foglaló évi jelentésének felolvasása követte, melyben a testület életére mélyen kiható, nemcsak hasznos és életrevaló irányeszméket terjesztett elő, melyeket a jelenlevők egyhangúlag elfogadtak. Móra titkár a tagok életének törzslapjait is bemutatta, mely a jövőben a tagok megválasztására nézve minden tévedést ki fog zárni. A pénztárnok jelentése szerint a törzsvagyon kerek 59.000 korona, 1918-ra 4573 korona bevétellel szemben 4534 korona kiadás irányoztatik elő. A pénztári fölmentvényt megadták. Titkos szavazás után a Társaság rendes tagjai lettek: Biró Imre, dr. Dettre János, dr. Kovács Ödön, dr. Lippay György, dr. Mészáros Kálmán, Pásztor József, Raffay László és Soós Aladár. Külső tagok: Körös Mihály és Möröc Pál. Tiszteleti tagok: Cholnoky Jenő, Jakab Ödön, dr. Kelemen Béla, dr. Papp Zoltán és Szabolcska Mihály. Dr. Nagy Zoltán indítványára az ügyrendet el fogják készíteni.

Délben lelkes ünnepség folyt le a Dugonics-szobornál, melyet az egyházi, katonai és polgári osztály, tarkítva a diákság százaival, mintegy öt-hatezer főnyi gyűlésben vett körül. A város színeivel ékesített hatalmas ko-

szorult dr. Szalay József elnök gondolatokban gazdag, hazafias érzelmektől lángoló és elsőrendű szónoki hévvel előadott, magasztosul beszédben helyezte el. Szeged népe mélyen megindulva hallgatta az értelemhez és szívhez egyaránt intezett szép szónoklatot, melyet Kovács Dániel, városi főgimnáziumi VIII. oszt. tanuló pályakoszorúzott Dugonics-ódála követett, melynek magas szárnyalású szépségeit, jeles költői gondolatait, szép organumával, mindenkit megható előadói készségével Tóth Kálmán városi főgimnáziumi VIII. oszt. tanuló lendülettel szavalt el.

A városi székház nagytermében délután 4-kor tartotta meg a Dugonics-Társaság a Dugonics emlékének szentelt felolvasó ülést. Dr. Balassa Ármán, a Társaság illusztris al-elnöke, művészileg felépített és költői lendülettel elmondott elnöki emlékbeszédével nyitotta meg az ülést, melyben rámutatva a minden kudarát leromboló világördöklésre, a népek megértő szellemének, a magyar nemzet kultúra és nyelv végső diadalát hirdette, melyben Dugonics András, a magyar tanítás és toll küzdő vezére, örökké fog élni. Üdvözölte zajosán megtapsolt szónoklata után az előadókat, az innepségben Reök Iván orsz. képvis. elnöklésével résztvevő szegedi mérnök és építész egyesület tagjait.

Sz. Szalai Vilmos rendes tag Dugonics-ódálát Almásy Endre színházvezető szavaltta el. A program lényegpontját: dr. Balanyi György, fővárosi kegyesrendi tanár és rendes tag, háromnegyed óráig tartó, a feszült figyelmet legnagyobb fokban lekötő, a lelki analízis és mélyen megfontolt kritikát rejtő, pompás Dugonics-emlékbeszéde képezte. Előadó a magyar nyelv hanyatlásának, az el-franciásodás, az elnémetesedés és latinizálás szomorú korszakát, a bécsi császári udvar nemzeti irodalmunkat és faji szellemünket el-sorvasztani célzó törekvésével kapcsolatosan világos és velős előadásban tárta hallgató-ság elé. Majd rátért Dugonics egyéniségére, ki dalját nagyapától, mint izig-érig magyar ember született Szegeden 1740-ben. Továbbá írásainak hazafias indokait, ennek stílu-

sát, célzait és főbb alakjait, kiválólag *Etelka* regényét, annak minden vonatkozásában, le-lemezte. Mindent és mindenkor a hazáért, a magyar nyelvért, a magyar öntudatért és szabadságért iri! — jelentette ki. Ezekért a vezérlő eszmékért, a sorok közeibe bújtatott és az írásművészet minden gyarlóságát feledtető hatalmas nemzeti lázításaiért, melyek akkoriban szükségesek voltak, mint lőtékony eső a száraz földnek: háttérbe szorult esztétika, kritika, történeti hűség és a szereplők lelki valószínűsége. Egy cél lebegett csak előtte: fölírni álmából a magyar nemzetet. Sikertől, mert megértették. *Etelka* regényét az egész országban lelkesedve olvasták. *Bátori Mária* népdramáját annyszor játszották szerte honunkban, mint csillag az égen. — mondta azon korbéli egyik jeles színész. Az alföldi rónai és a Kárpátok Dugonics nevét, a nemzet elnyomott jogaiért tollal harcoló szerzetes íróét, egy emberöltőn át innepel-ték. Mi, a hálás utódok és Szeged népe, a szeretet és igaz megértés virágait szórjuk sir-jára, lelkének pedig nemess hévületét örökre szívünkbe zárjuk.

A lelkes előadást szünni nem akaró és megújuló óváció zárta be, mellyel a felolvasó ülés véget is ért. A hallgatóság folytatásként feszült figyelemmel hallgatta meg *Becsey* Antal mérnöknek a földgázról tartott igen ta-nulságos és tudományos előadását, melyről lapunk más helyén számolunk be.

A termet nem kellett fűteni. Dugonics nagyszámu rokonságán kívül — többi közt: Fluck, Boros, Kelemen stb. családok — a leg-életbővítő szorongó közönség jelent meg. A karzatok roskadásig teltek. Diákság *Prelog* és *Homor* igazgatókkal és sok tanár-alal ott szorongtak. Balassa beleintott ma az elnöki székbe, honnét oly szépen beszélt, s két kendővel is törülte izzadó homlokát és dus fürtű halántékait. Mindenütt csorgó izza-dás, pihegés és munkába vett zsebbeliek. A szétlopkodott Makkos-erdő talán jobb férő-hely lett volna, de ez a különben figyelmes Szalaynak nem jutott eszébe. Az egész gyű-lekezet fölött pedig Dugonics lelke mosoly-gott...

francia katoná most is meg fogja állani he-lyét, bárhol támadnak is a németek, de oda-haza is legyen mindenki méltó a sorsdöntő időhöz s könyörtelenül fogságra kell vetni azokat, akik majd fantasztikus híreket ter-jesztenek a veszteségeikről, a németek újabb hihetetlen harci eszközeiről, ennek vagy an-nak a városnak kiűritéséről. A Journal des Débats szerint a vihar minden pillanatban kitörhet s éppen ezért most van szükség a legnagyobb nyugalomra. A Temps így ír: *Hindenburg* talán még várni fog néhány na-pig. Az Echo de Paris örült vakmerőségnek nevezi a németek készülő offenzíváját, mert áttörésre nem is gondolhatnak és a nyugati hatalmak, amelyeket Amerika támogat, soha sem foguk meghajolni a császár előtt.

POLITIKAI HIREK.

— Budapesti tudósítók telefonjelentése. —

(Wekerle, Tisza és Andrássy kihallga-tása.) A Neue Freie Presse jelenti: Gróf Tisza Istvánt a király hétfőn kihallgatáson fogadta. Kedden Andrássy jelenik meg ki-hallgatáson a királynál. A két politikus ki-hallgatása aktuális külpolitikai kérdésekkel függ össze. Wekerle vasárnapi kihallgatásán külpolitikai, különösen a bukaresti tárgya-lásokkal kapcsolatos ügyekről volt szó. — Ugyanekkor határozta el a király, hogy a két legnagyobb magyar politikai párt vezé-reit is kihallgatáson fogadja.

(Elnapolták a képviselőházat.) A kép-viselőház hétfői ülését *Szelekovszky* Béla al-elnök feltizenegy után nyitotta meg. Elparen-tálta *Mazurkiewicz* Bogoszláv elhunyt horvát képviselőt. Több elnöki előterjesztés után *Muzsa* Gyula beterjesztette a gazdasági bi-zottság jelentését. *Dobieszky* Sándor pedig az állandó igazoló-bizottság jelentését, a melynek alapján herceg *Windischgrätz* La-jost igazolt képviselőnek jelentették ki. A Ház azután harmadszori olvasásban meg-szavazta az indennitási és a horvát pénz-ügyi egyezményről szóló javaslatokat. Az elnök ezután javasolta, hogy miután a kor-mány egyelőre nem kívánja foglalkoztatni a Házat, hatalmazzák fel az elnökséget arra, hogy ha szükségesnek mutatkoznék, a Házat összehívassa. A Ház az elnök javaslatához hozzájárult.

(Szerényi a királynál.) Szerényi Jó-zsef kereskedelemügyi minisztert a király vasárnap este nyolc órakor kihallgatáson fogadta. Az audiencia egy és háromnegyed óra hosszat tartott.

(Wekerle mandátuma.) A budapesti bel-városi polgárok küldöttsége hétfőn délelőtt tiszteltetett dr. *Wekerle* Sándor miniszterel-nöknél, akinek fölajánlották a kerület képvi-selő-jelöltségét. A miniszterelnök elfogadta a jelöltséget és a közeli napokban megtartja programbeszédét.

A fehér gárdisták urai lettek egész Finnországnak.

STOCKHOLM, február 25. A fehér gár-disták elfoglalták Mentiluoetot és Björnborgot, majd átlettek a Kumo folyót és urai let-tek egész Finnországnak. Kedden összeül-t Wasában a szenátus által összehívott tarto-mánygyűlés. A vörös gárdisták 60 milliót

küldtek el a finn bankból Pétervárra.

Stockholm, február 25. A Dagens Nyhe-ter jelentése szerint az oroszokat Viborgból lengyel csapatok kiverték. Sebesült vörös gárdisták bevallották, hogy ügyüket elve-szettnek tartják. (M. T. I.)

Megtorpedózták egy nagy csapat-szállító gőzöst.

Berlin, február 25. A Wolff-ügynökség jelenti: Tengeralttáróink az Északi-tenge-ren újabb 19.000 bruttóregiszter tonna el-lenséges hajóteret süllyesztettek el. Az el-pusztított hajók között volt a *Tuscania* nevű 14.348 tonnás angol csapat-szállító gőzös, a mely amerikai csapatokat hozott Európába. A nagy gőzöst röviddel az Ir-tengerbe való befutása előtt ügyes támadással a legerősebb ellenhatás közben lőtték ki a kísérő-menetből, melynek élén haladt.

A népbiztosok tanácsa rombolásra hívja fel az orosz népet.

Lugano, február 25. A Stephani-ügynök-ség pétervári jelentése szerint a népbiztosok tanácsa a néphez felhívást intézett, amely a következő szavakkal kezdődik:

— A haza veszélyben van. Ezért vala-mennyi munkásnak, parasztnak és katoná-nak kötelessége késhegyig menő harcot foly-tatni a haza védelmében. Romboljátok szét a hidakat, vasutakat, mozdonyokat, gyűjtsetek fel a gabonarakkákat, gyűjöljétek le min-den idegen ügynököt, különösen a német ké-meket.

Svéd-orosz konfliktus a finn kérdésben.

Pétervár, február 25. A helsingfors-i svéd követ kormánya nevében a finnországi nép-biztosok tanácsától az orosz csapatoknak egész Finnországból és az Aland-szigetekről való visszavonását követelte. A helsingfors-i népbiztosok tiltakoztak a svéd kormánynak Finnország belligyeibe való beavatkozása el-len, azzal a kijelentéssel, hogy Svédország megszegte a nemzetközi jogot, mert hiszen segítséget küldött a fehér gárdának és esa-patokat tett partra az Aland-szigeteken.

Egy 500 főből álló expedíciós svéd esa-pat ma zenészó mellett az Aland-szigetekre indult. A Socialdemokraten szerint az expe-díciónak lékés jellege van és megfelel az orosz kormánnyal kötött megegyezésnek, a melyet az Aland-szigetek kiűritéséről kötöt-tek. (M. T. I.)

A franciák a nagy német offenzíva előtt.

Bern, február 25. A francia sajtó általá-ban úgy vélekedik, hogy a központi hatalmak offenzívája a nyugati fronton csak rövid idő kérdése. A lapok nyugalomra és kitartásra intik a lakosságot s figyelmeztetik, hogy ne legyen kishitű, ha a németek eleinte sikereket érnek el. A Journal azt hangoztatja, hogy a

Hadiköltsönkölvényeket

vásárol, elad és
megelőlegez.

MAY R. MIKSA bank- és váltóülete
Széchenyi-tér, a városházával szemben.

A toprini nász

szinre kerül szerdán és csütörtökön
az Uránliában.

Jegyek válthatók hétfőn d. n. 3 órától,
füzet- és kedvezményes-jegyek nem érvényesek.